

ПОКРЕТ

ПРОГЛАС

Радничког покрета Србије

лист "Покрет" је
званично гласило
Покрета за слободу и
Координационог
одбора радничких
протеста, односно
Радничког покрета
Србије

Neophodna korenita promena koncepta tranzicije, u kojoj moraju učestvovati svi zainteresovani delovi društva

Proglas Radničkog pokreta Srbije, udruženja nastalog iz Koordinacionog odbora radničkih protesta u Srbiji

Talas radničkih protesta i štrajkova u Srbiji izazvan korupcijom u privatizaciji i gašenjem proizvodnje i radnih mesta, ne jenjava već drugu godinu. Uprkos manipulacijama i pritiscima vlasti i tajkuna, uprkos povremenim intervencijama u korist kratkoročnih interesa radnika, kojima vlast pokušava da zataška probleme, obustave rada i blokade saobraćajnica sigurno neće prestati sve dok se ne otklone pravi uzroci koji nas teraju da svoja prava tražimo na ulici.

Protest radnika “Zastave elektro” iz Rače 11. avgusta prošle godine, svojim dolaskom je solidarno podržala grupa od oko sto radnika iz nekoliko zrenjaninskih preduzeća. Tom prilikom, osnovan je Koordinacioni odbor radničkih protesta u Srbiji, koji se potom širio kroz podršku zahtevima radnika i malih akcionara “Trudbenik gradnje”, “Srboleka”, “Vršačkih vinograda”, “Jugoremedije”, “Ipoka”, IP “Prosvete” i drugih preduzeća. Nakon godinu dana koordiniranih protesta, informisanja o problemima drugih i uzajamne javne podrške, iskustva koja

smo stekli govore nam da će Srbija ostati zemlja bez perspektive sve dok vlast iz korena ne promeni svoju politiku.

Radnici “Zastave elektro” i “Vršačkih vinograda” su pre više od godinu dana uspeali da odlučnom i solidarnom borbom nateraju državu da raskine privatizacione ugovore sa kupcima koji su upropastili njihova preduzeća. Međutim, nakon raskida ugovora, Ministarstvo ekonomije nije preduzelo ništa kako bi utvrdilo odgovornost Agencije za privatizaciju za lošu kontrolu izvršenja ugovornih obaveza, već je nastavilo da radi protiv interesa preduzeća, radnika i malih akcionara, kao što su to činili i bivši vlasnici sa kojima je raskinut ugovor. “Vršački vinogradi” su još uvek pod kontrolom države, čiji zastupnik ignoriše inicijative sindikata i malih akcionara, kao što je to činila i uprava koju je kontrolisao Darko Šarić. Umesto da država sagleda svoje greške i sasluša šta predlažu oni čija je borba spasila “Vršačke vinograde”, radnici i mali akcionari nemaju čak ni informa-

ciju kakav je, i postoji li uopšte plan države da se preduzeće oporavi. Šarićevim kapitalom je kupljen i zrenjaninski IPOK. Preduzeće je nedavno takođe vraćeno u državno vlasništvo, ali opljačkano, u finansijskoj blokadi. Ukoliko što pre ne nabave sirovine, za koje nemaju novca, IPOK će vrlo brzo završiti u stečaju. Radnici će ostati bez posla, a akcionari bez akcija, krivicom državnih organa koji nisu kontrolisali poreklo novca u privatizaciji.

Radnici “Zastave elektro” iz Rače prošle godine su svojim protestima i blokadama saobraćajnica doveli do toga da Ranko Dejanović, suprug predsednice Narodne skupštine, “vrati” preduzeće državi, nakon što ga je zadužio i upropastio. Nesavesni kupac je nagrađen, tako što je država iz Fonda za razvoj vratila njegove dugove, a kažnjeni su radnici. Ministarstvo je imovinu fabrike prodalo južnokorejskoj korporaciji “Jura”, ucenilo radnike ili da uzmu otpremnine, ili da se zaposle u kompaniji koja je kupila imovinu “Zastave elektro”, da bi ih na kraju ministar optužio da su prevaranti i neradnici zbog toga što su odlučili da uzmu otpremnine. Ministarstvo ekonomije, lokalna vlast i svi drugi koji su prošlog leta nastojali da uguše radnički protest, danas se proglašavaju zaslužnim da su u Raču doveli “Juru” i otvorili hiljadu novih radnih mesta.

Radnici i mali akcionari “Prosvete” su višemesečnim štrajkom primorali Agenciju za privatizaciju da primeni zakon i raskine ugovor sa njihovim kupcem. Čemu se sada mogu nadati, znajući iskustva kolega iz drugih preduzeća? Da li će i za njih raskid ugovora i povratak pod državnu kontrolu biti kazna zato što su se borili za svoja radna mesta?

Radnici “Trudbenika” su proterani iz preduzeća koje se nalazi na lokaciji atraktivnoj za investicije u nekretnine. Čitavu zimu su proveli na ulici zahtevajući da se primeni ugovor i spase preduzeće od propasti. Nakon što su dva radnika umrla tokom protesta, Vlada je reagovala tako što je štrajkačima iz državnih sredstava isplatila otpremnine. Njihov bivši gazda, Dragan Kopčalić, i dalje je vlasnik “Trudbenika”. Preduzeće više ne radi, a Kopčalić sada traži od države da isplati otpremnine i onim radnicima koji nisu bili u štrajku, kako bi mu ostala prazna lokacija.

Radnici i mali akcionari “Srboleka” bore se od 2007. godine protiv samovolje Jovice Stefanovića koji ih vodi u propast. Iskoristili su sve zakonske mogućnosti da zaštite svoju imovinu. Ispostavilo

se da u Srbiji ne postoje mehanizmi da zaustave pljačku koja se godinama odvija pred vašim očima, odnosno da su naši zakoni pisani protiv interesa malih akcionara i radnika. Ostaje nam samo ulica, međusobna solidarnost i podrška javnosti. Ipak, pokazalo se da su dometi ovakve borbe ograničeni, jer čak i uspešni protesti dovode samo do polovičnog uspeha koji se vrlo brzo pretvori u poraz. Sigurni smo da će država pod pritiskom protesta i madijske pažnje na kraju naći način da Jovicu Stefanovića izbacila iz “Srboleka”. Možda će joj sam Stefanović “vratiti akcije”, možda će mu ih uzeti kao imovinu stečenu kriminalom. Međutim, da li će akcionari i radnici ikada biti obeštećeni za višegodišnju pljačku i kakva će dalje biti sudbina njihove imovine i radnih mesta?

Jasno je da svi moramo podneti teret krize. Svi smo, istina je, doprineli da do nje dođe. Mnogi radnici u Srbiji prekasno su ušli u borbu za svoje preduzeća, i u tome je naša nesumnjiva odgovornost za situaciju u kojoj se nalazimo. Šta je, međutim, sa odgovornošću onih koji su “na vreme” počeli da nas pljačkaju? Oni svoje deo tereta krize ne podnose. Naprotiv, oni su nagrađeni. Dokle god se u Srbiji na taj način bude delila pravda, imaćemo sve manje radnika na radnim mestima, a sve više ljudi na ulicama. Sigurni smo da nije ni u interesu političke vlasti u Srbiji da na kraju ostanu sami sa tajkunima, zbog toga povremeno i izlaze u susret pojedinim radničkim zahtevima. Takvi koraci su nedovoljni da zaustave propadanje. Ukoliko se malim akcionarima i radnicima ne bude omogućilo da odlučuju o sudbini svojih preduzeća, ukoliko se i dalje budu gazili naši interesi, ukoliko naša borba i dalje bude teren za manipulacije i nastavak pljačke, kriza će se samo još više produbljivati. Radnici “Jugoremedije”, “Srboleka”, “Vršačkih vinograda”, “Prosvete”, “Trudbenika” i brojnih drugih preduzeća u Srbiji već su nebrojeno puta pokazali upornost da istraju u svojim zahtevima. Nemamo razloga nikome da pretimo “radikalizacijom” i “omasovljenjem” protesta, jer ukoliko se tiranija interesa krupnog kapitala nastavi, niko neće morati da poziva građane Srbije da izađu na ulice.

*U Beogradu, 26. septembra 2010. godine
Za Radnički pokret Srbije
Vladimir Novaković
radnicki@pokret.net
www.pokret.net*

ПОКРЕТ ЗА СЛОБОДУ је организација која подржава различите иницијативе група и појединаца који се доследно и упорно боре за права потчињених и угрожених друштвених слојева – радника, сељака, избеглица.

Настао је **2004**, уједињавањем студентских и радничких активиста, инспирисан борбама запатистичког и алтерглобалистичког покрета против глобалних токова који су водили ка социјалној деградацији.

Покрет за слободу је **2009**. године основао Координациони одбор радничких протеста чији је циљ хоризонтално повезивање радничких група ради заједничког наступања у борби за побољшање социјалног положаја.

Организовао је већи низ трибина, конференција и протеста током борбе против деиндустријализације, уништавања радних места и социјалне деградације. Подржавао је борбе за очување радних места у Рачи крагујевачкој, Зрењанину, Београду, итд.

Објављује низ бесплатних публикација чији је циљ интерно информисање припадника угрожених група ради њиховог повезивања и координисања.

Издавао је балканско издање часописа **3** магазин у периоду од јуна **2007**. до марта **2009**, који се продавао на киосцима широм Србије.

Продуцирао је већи број документарних филмова и видео снимака који информишу о организовању радничког отпора у Србији.

Залаже се за аграрну и социјалну реформу у складу са принципима партиципативне демократије, за хумано друштво које води рачуна о равноправности свих појединаца, и омогућава им да развијају своје људске потенцијале на путу ка самоослобођењу – дакле, за истински демократско друштво у коме појединац има прилику да утиче на своју судбину и доноси одлуке које непосредно утичу на његов живот и живот заједнице чији је део.

www.pokret.net
info@pokret.net